

Motion till riksdagen 2011/12:N232

av **Sven-Olof Sällström och Lars Isovaara (SD)**

Ändring i minerallagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ändring av minerallagen (1991:45).

Motivering

Den 1 juli 1992 började den nya minerallagen gälla. Den ersatte i huvudsak 1974 års gruvlag och lagen om vissa mineralfyndigheter. Syftet med lagändringen var att öka prospekteringsviljan samt möjligheten att utvinna påträffade fyndigheter. Året efter, den 1 juli 1993, avskaffades reglerna om kronoandel. Innan dess hade kronoandelsinstitutet fastslagit statens rätt att bli hälftenägare i varje gruvprojekt.

Syftet med lagändringen, att öka prospekteringsviljan och viljan att öppna och driva nya gruvor, har infriats i och med den nya lagstiftningen. När lagen antogs var mineralpriserna, och därmed lönsamheten inom gruvnäringen, relativt låga jämfört med dagens situation. Däremot har den globala tillväxten och växande efterfrågan de senaste åren drastiskt ökat lönsamheten och investeringsviljan i nya gruvprojekt. Vinnarna på lagändringen är de privatägda, inte sällan utländska gruvföretagen. Till förlorarna hör markägare och det allmänna.

Samtidigt som enorma värden utvinns i många glesbygdskommuner brottas samma kommuner och landsting med stora ekonomiska problem. Många är beroende av de pengar som kommer dem till del genom det så kallade kommunala utjämningsystemet. Vi vill genom nedan föreslagna lagändring även stärka många fattiga glesbygdskommuners och landstings möjlighet till självfinansiering.

Det finns ofta ett lokalt motstånd mot nya gruvprojekt då miljökonsekvenserna upplevs vara mycket stora. Nya moderna gruvor kräver inte heller stora personalresurser varför den skattemässiga och arbetsmarknadsmässiga vinsten

Fel! Okänt namn på

för kommunen ibland kan upplevas som alltför liten jämfört med de negativa konsekvenserna.

För att stärka de lokala opinionernas vilja till gruvbrytning, samtidigt som vi får en mer rättvis och nutidsanpassad fördelning mellan privata vinstintressen och det allmännas möjlighet att erbjuda samhällsservice, föreslår vi att mineralersättningen i minerallagen höjs från dagens 2 promille till 9 promille av beräknat värde av brytningen. Vidare föreslår vi att dessa 9 promille fördelas jämt med en tredjedel till respektive markägare, kommun och landsting.

Förslag till lagändring

Med anledning av ovanstående föreslår vi följande ändringar i minerallagen (1991:45), 7 kap. Ersättning.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Mineralersättning

Mineralersättning

7 § Vid bearbetning skall koncessionshavaren för varje kalenderår betala en mineralersättning. Ersättningen skall motsvara två promille av det beräknade värdet av de mineral som omfattas av koncessionen och som har brutits och uppfodrads inom koncessionsområdet under året. Beräkningen skall ske på grundval av mängden uppförd malm, malmens halt av koncessionsmineral och genomsnittspriset för mineralet under året eller ett motsvarande värde. Av ersättningen skall tre fjärdedelar tillfalla fastighetsägare inom koncessionsområdet och en fjärdedel staten. Om det finns flera fastigheter inom koncessionsområdet, skall ersättningen till fastighetsägare bestämmas efter varje fastighets del i området. Ersättningen skall fastställas efter förhållandena den 31 december det år ersättningen avser. Koncessionshavaren skall i ett ärende om fastställelse av ersättning lämna de uppgifter som behövs för att ersättningen skall kunna bestämmas. Lag (2005:161).

7 § Vid bearbetning skall koncessionshavaren för varje kalenderår betala en mineralersättning. Ersättningen skall motsvara nio promille av det beräknade värdet av de mineral som omfattas av koncessionen och som har brutits och uppfodrads inom koncessionsområdet under året. Beräkningen skall ske på grundval av mängden uppförd malm, malmens halt av koncessionsmineral och genomsnittspriset för mineralet under året eller ett motsvarande värde. Av ersättningen skall en tredjedel tillfalla fastighetsägare och en tredjedel kommuner inom koncessionsområdet, samt en tredjedel landsting/regionen. Om det finns flera fastigheter eller kommuner samt landsting inom koncessionsområdet, skall ersättningen bestämmas efter varje fastighets, kommun eller landstings del i området. Ersättningen skall fastställas efter förhållandena den 31 december det år ersättningen avser. Koncessionshavaren skall i ett ärende om fastställelse av ersättning lämna de uppgifter som behövs för att ersättningen skall kunna bestämmas. Lag (2005:161).

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 28 september 2011

Sven-Olof Sällström (SD)

Lars Isovaara (SD)